

A photograph of a person with blonde hair, wearing a bright blue jumpsuit and black boots, standing in a grassy field. They are gently touching the face of a brown and white pinto horse. The background features a large tree on the left, a blue sky with scattered clouds, and some buildings in the distance.

Spelen met Sensorimotor psychotherapie

Van 'vechten' naar 'hechten'

Oktober 2023

Marijenne van der Gaag & Tamarinde Brouwers

Even voorstellen:

Marijenne van der Gaag & Tamarinde Brouwers

Doel van de workshop:

- Kort een gezamenlijk kader neerzetten rondom sensorimotore psychotherapie bij kinderen/jongeren.
- Samen nieuwsgierig zijn naar toepassingsmogelijkheden: creativiteit activeren en samen ideeën creëren.

Hoe steekt de workshop in elkaar?

Een korte introductie met deze Powerpoint.
Een actieve werkvorm
waar we creativiteit activeren en werkvormen creëren.
Integratie van de gezamenlijke input

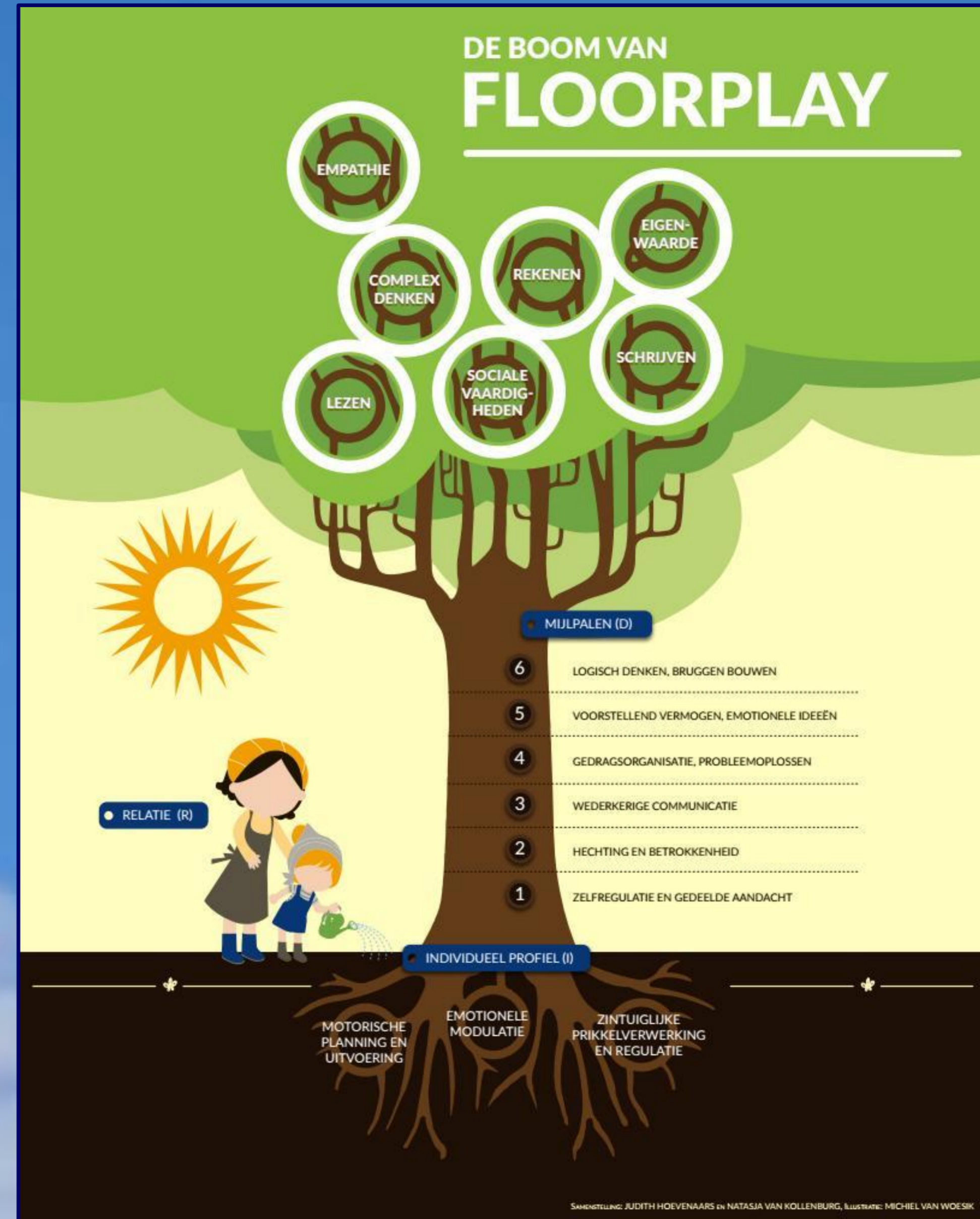
Vragen beantwoorden/ materialen bekijken

Het kader waarbinnen we kinderen/ jongeren behandelen:

Kind in ontwikkeling

A. De reguliere ontwikkeling t.o.v. de vertraagde ontwikkeling en/ of t.o.v. de bedreigde ontwikkeling.

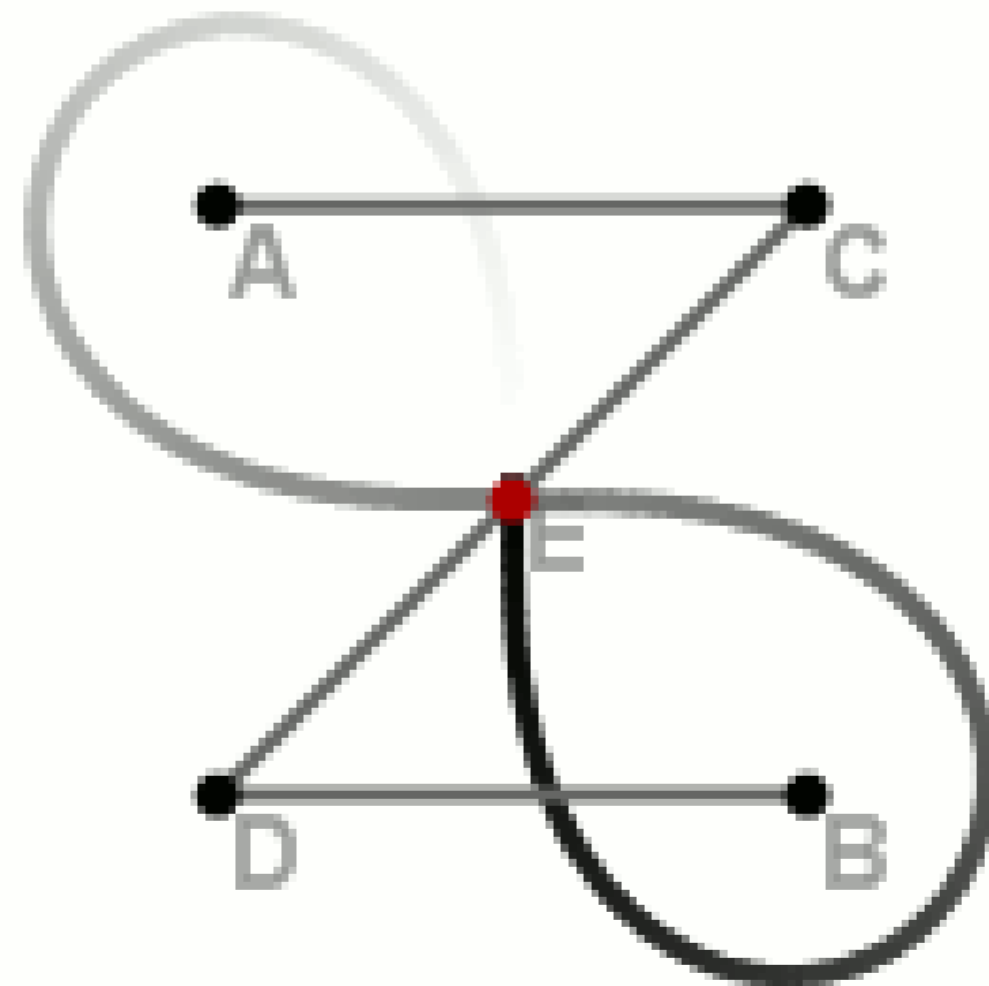

Het kader waarbinnen we kinderen/ jongeren behandelen: **systemisch werk:**

B. de soepel verlopende opvoedtaken versus de moeizame opvoedtaken:

A.
Liefde

C. Regulatie (auto-,zelf-,co-)
D. Hechting
E. Competenties

B. Leiding

Bij kinderen is alles nog in opbouw:

Sensomotorische input bouwt nog aan de sensomotorische ontwikkeling

Herinneringen: relatief groot percentage geen 'actieve herinneringen' aan.

Mentaliseren van emoties is nog niet volledig ontwikkelt.

Auto-regulatie, zelfregulatie en co-regulatie is nog in ontwikkeling

Cognitieve bias: anders als bij volwassenen.

Als ontwikkelingsbehoeften niet vervuld worden..dan zijn 'neigingen' of patronen in de maak.

Traumasesitief werken

- Kijken door traumabril:

Wat gebeurt er bij jou van binnen?

i.p.v.

Wat is er mis met jou?

- Levensgeschiedenis van het kind/ de jongere als uitgangspunt.

Traumaverwerking bij kinderen: welke barrières kom je –het meest- tegen?

Als het kind niet wil of kan praten over zijn traumatische herinneringen

Meest voorkomende barrières (Struik, 2010):

- A. **Veiligheid** bv geen toestemming of angst voor juridische consequenties
- B. **Hechting** geen kalm brein bij hechtingsfiguur
- C. **Cognitieve Shift** hardnekkige negatieve kerncognities

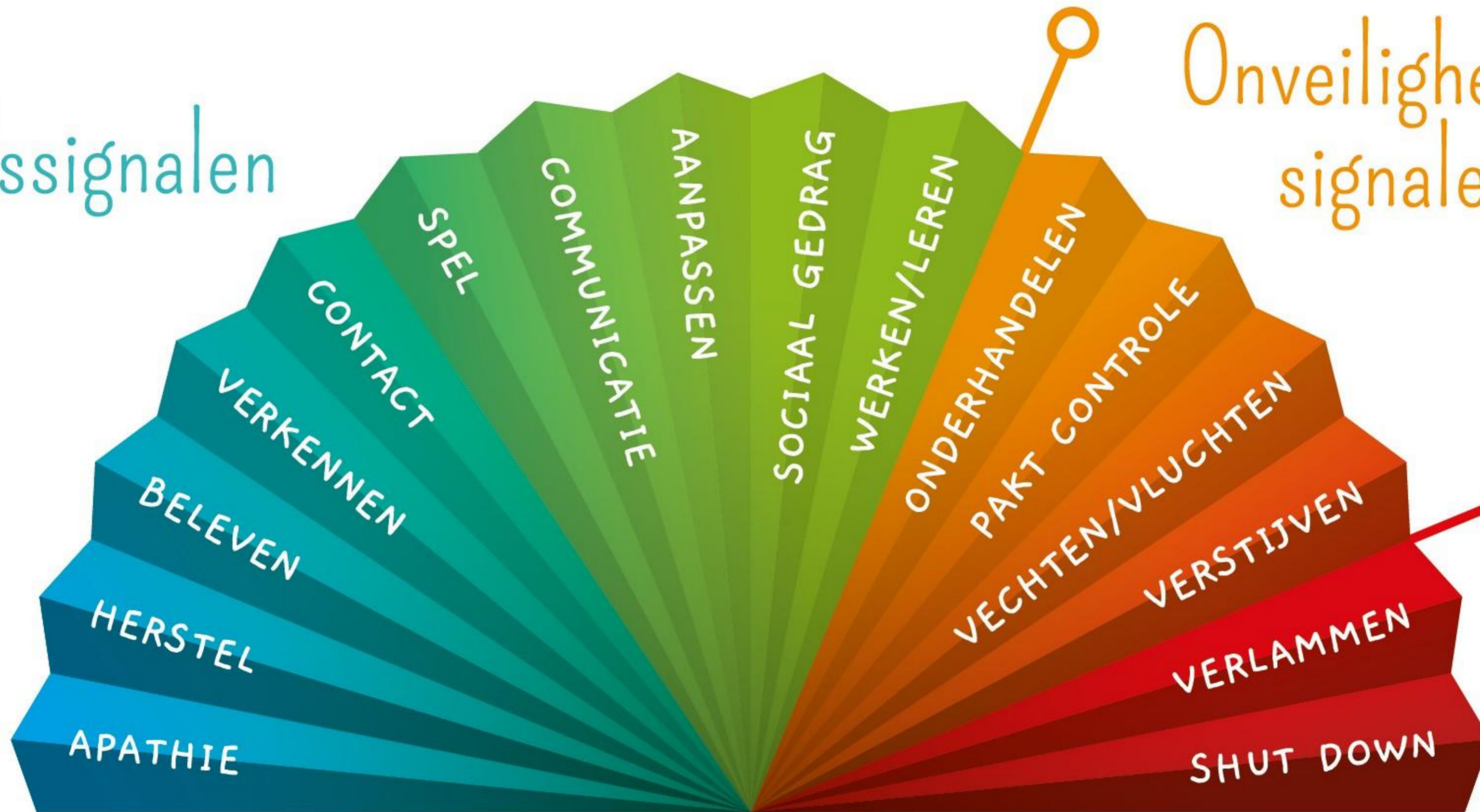
Naar: Slapende honden? Wakker maken!, A. Struik, 2010.

Veiligheidssignalen

VD GAAG & THOONSEN, 2021

Veiligheidssignalen

Onveiligheids-signalen

Levens-bedreigende signalen

A. Veiligheid als kern van therapie: veiligheid in het lijf

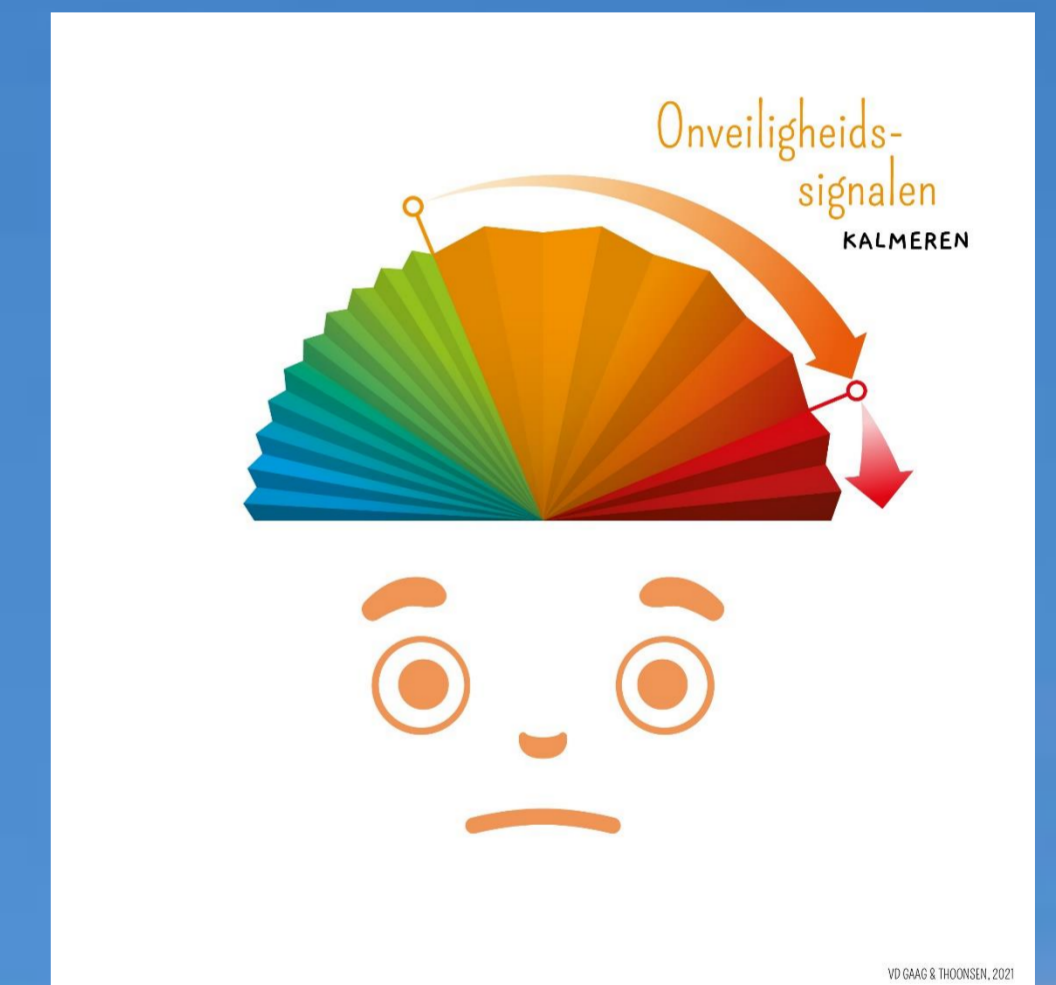
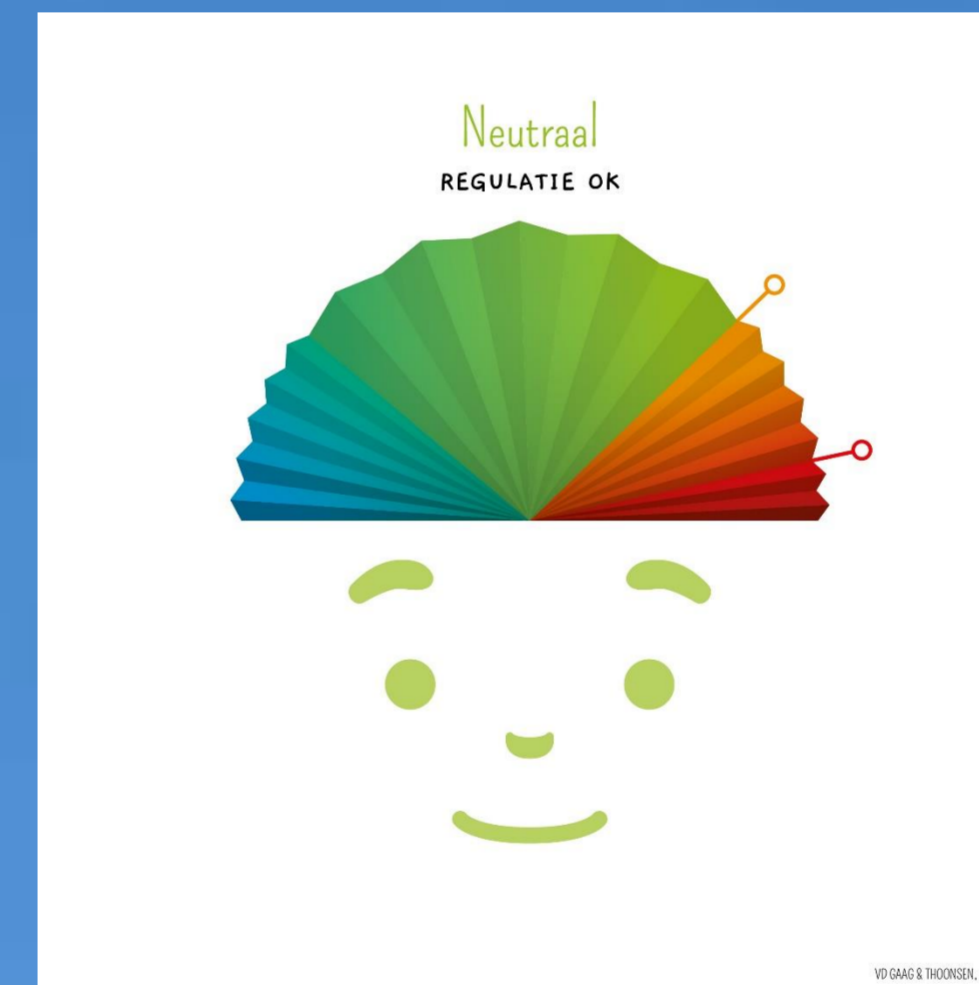
De innerlijke ervaring van kinderen met (ontwikkelings-) trauma helt over naar gevaar.

Het gevoel van dreiging is zichtbaar in:

- hun spierspanning,
- ritme van hartslag,
- ademhaling,
- spijsvertering
- lichaamsgevoel

Mobilisatie met angst.

Immobilisatie met angst of met 'verdoving'

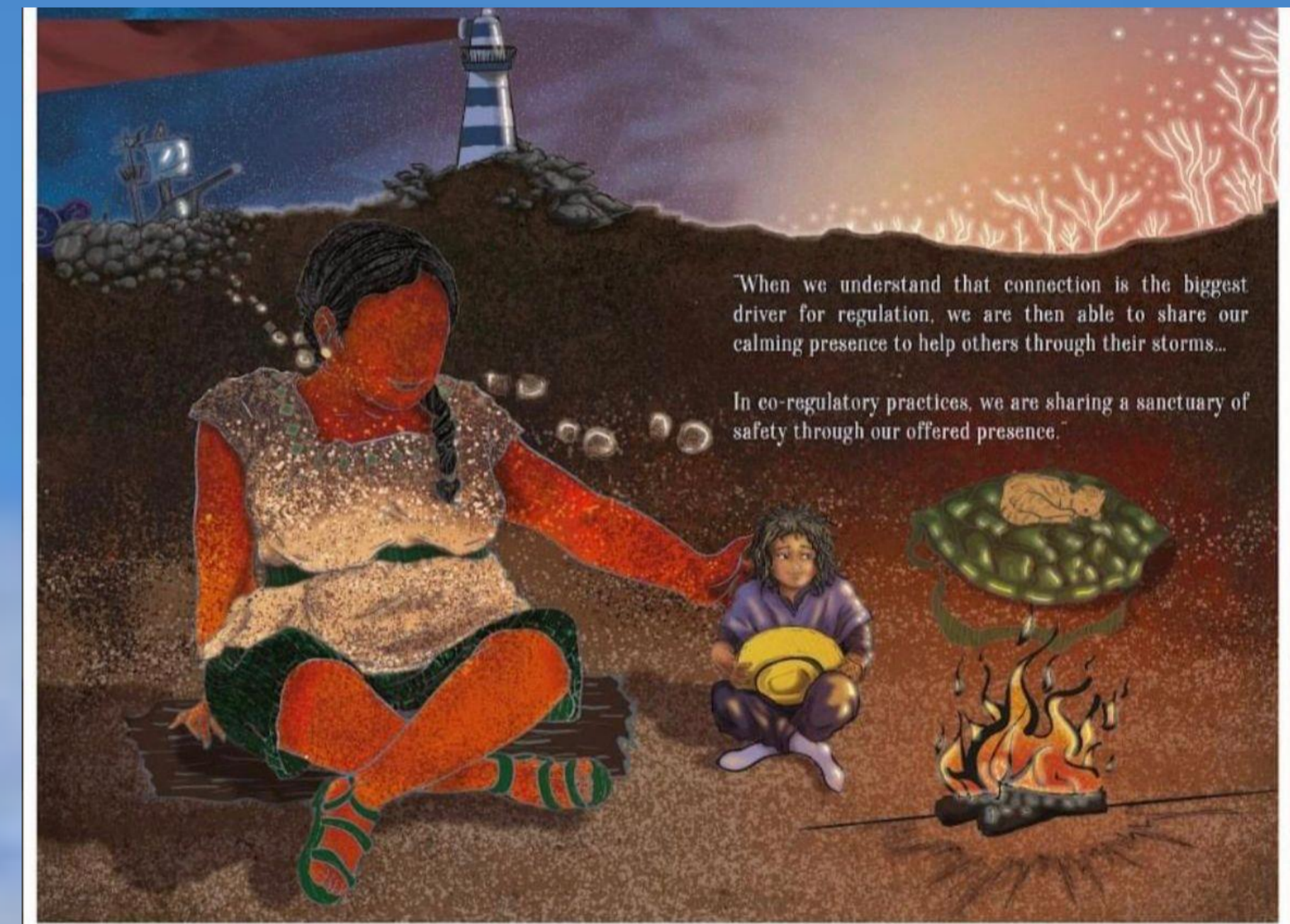

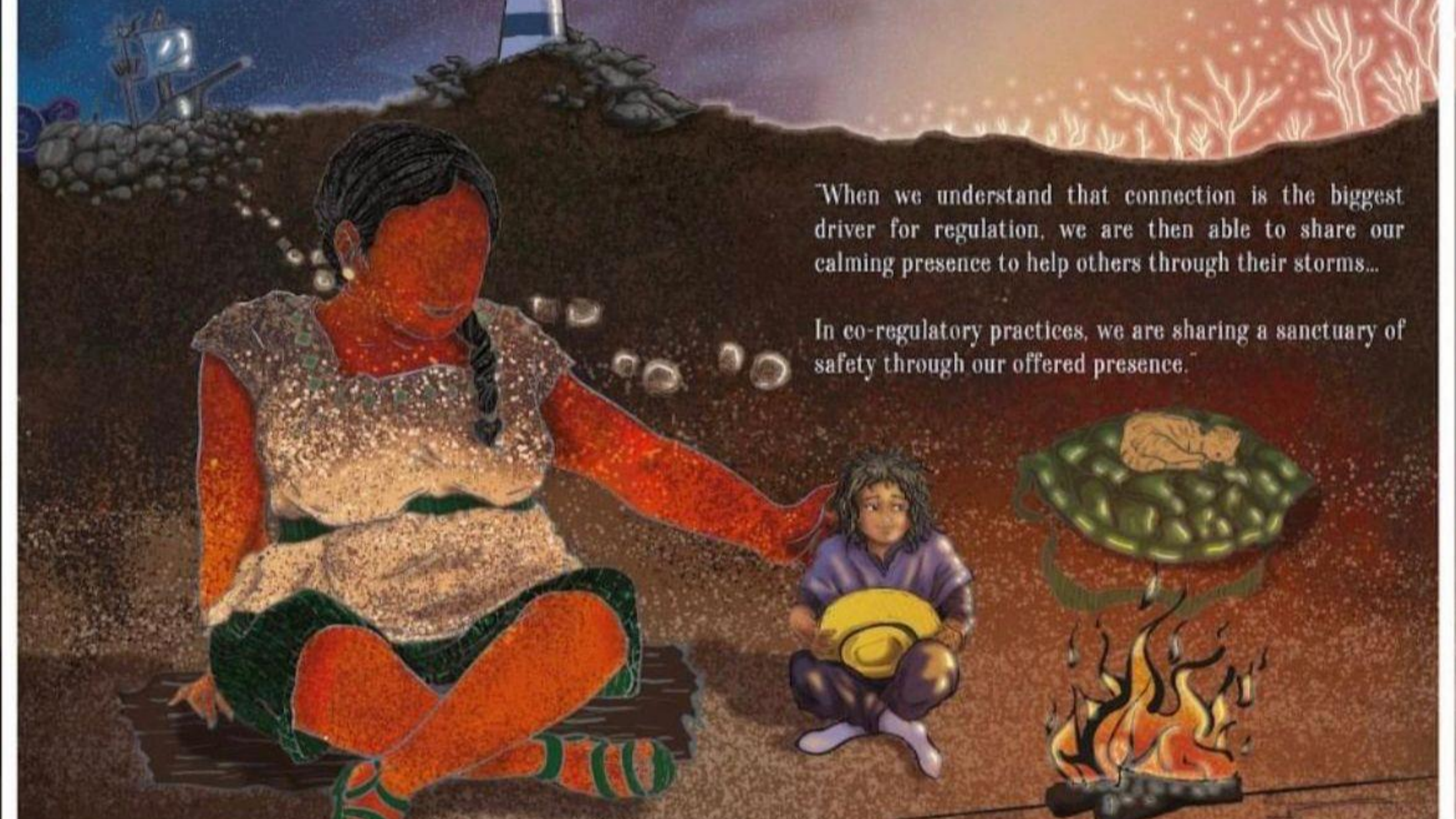
B. Hechtingsfiguren

The essence of trauma is disconnection. So the real question is:

How did we get separated and how do we connect? (G.Mate)

Opdoen van relationele ervaringen op het randje van activering van de vecht- of vlucht- of bevries- of verlamrespons van een kind.

"When we understand that connection is the biggest driver for regulation, we are then able to share our calming presence to help others through their storms...

In co-regulatory practices, we are sharing a sanctuary of safety through our offered presence."

C. Cognitieve shift: het verhaal van het kind

De lichaamservaringen en hun interacties met anderen monden uit in narratieven vol angst, afwijzing, isolement, schaamte en vernedering.

De ander ziet problematisch gedrag: razernij, boosheid, frustratie, prikkelbaarheid, aantrekken en afstoten.

Het risico is dat deze kinderen belanden in cycli van afsluiting, defensief gedrag en controle, in plaats van samenwerking, empathie en zorgzaamheid.

Wat is er 'anders' bij kinderen & jongeren?

(dan bij volwassen traumabehandeling)

- Jongere coping: risico overspoeling is groot.
- 'Resourcen' is natuurlijker aanwezig, maar meer ambigue reguleren versus verwerken.
- De slag naar ouders is essentieel: je hebt het verhaal nodig om meer in te kunnen schatten wat vermijding is of niet.

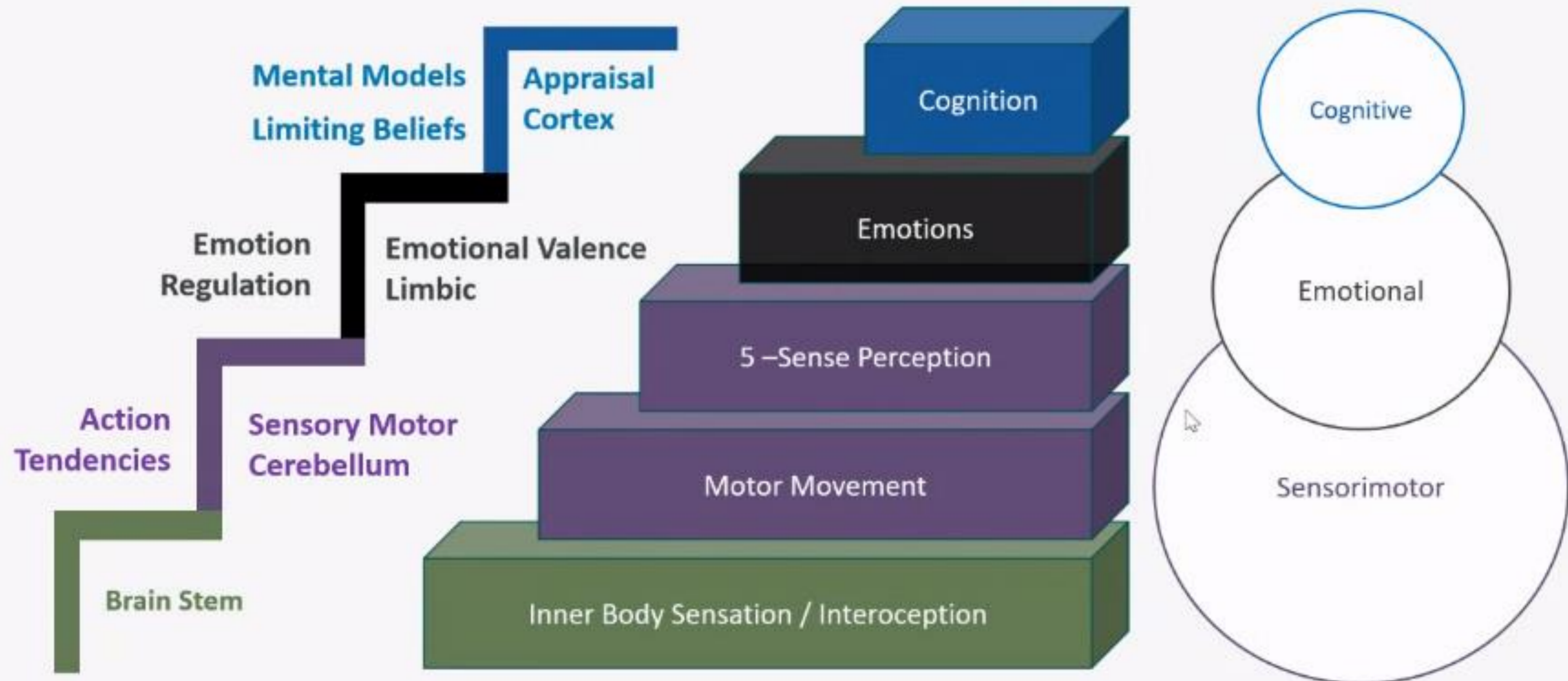
Wat is er 'anders' bij kinderen & jongeren?

(dan bij volwassenen traumabehandeling)?

- Taboe's: creatief kán
- Extra alertheid therapeut op begrenzing
- Tempo ligt soms hoog
- Onbewust diepere lagen aanspreken in het hier-en-nu
- Loyaliteitsmechanismen
- Risico op 'op zichzelf betrekken': (over) verantwoordelijkheid

Bouwstenen

SP BUILDING BLOCKS OF THE ORGANIZATION OF EXPERIENCE

SENSORIMOTOR PSYCHOTHERAPY INSTITUTE

Developmental Movements

Yield: to gravity, to care of another; non-doing, savoring nourishment

Push: separation, create distance, defend; protect, differentiation, self-identity

Reach: seeking, asking, express need/desire, explore, connect,

Grasp: with mouth, hands, toes, arms: enclose, hold on

Pull: drawing something/someone towards; increasing proximity; attraction

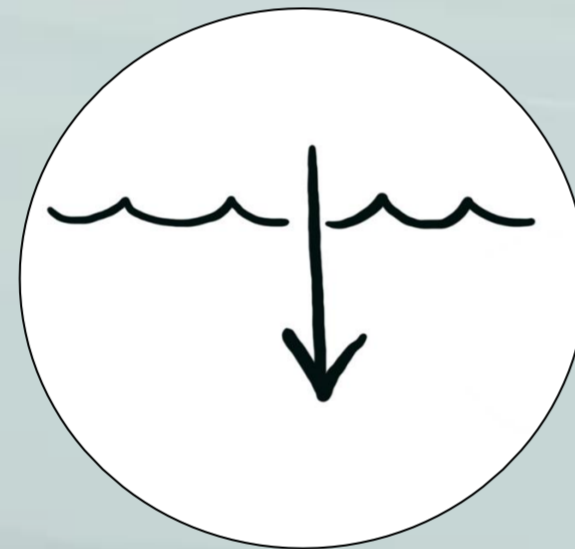
Release: Letting go the grip, the act of relinquishing, coming to completion

STAGES OF THE PROCESS

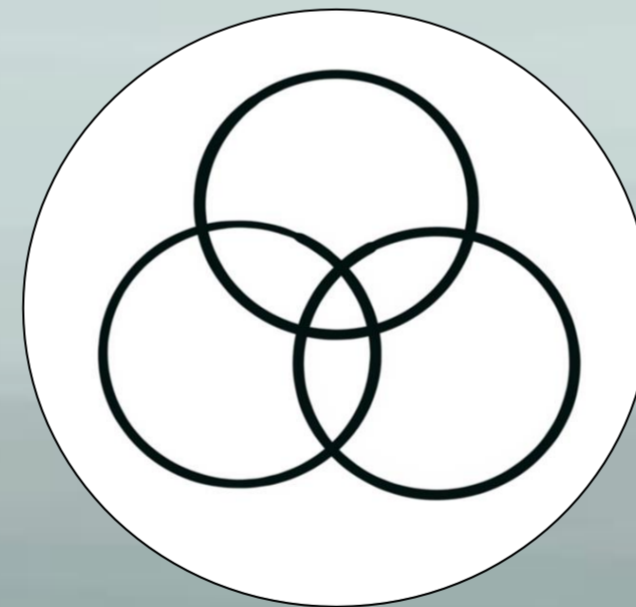
CONTAINER

ACCESSING

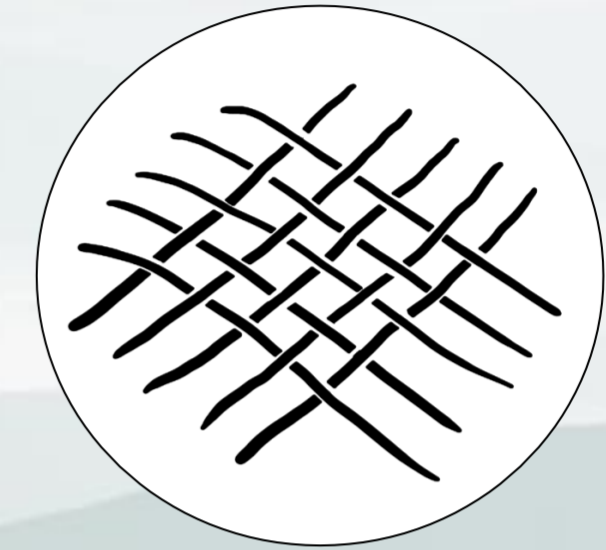
PROCESSING

TRANSFORMATION

INTEGRATION

Dus...in de sessies:

Nog meer werken met hypothesen
en
in het moment
kijken wat zich aandient
en dit volgen!

Praktische opdracht in subgroepen

1. Eén persoon in je groep schetst een casus (de inbrenger)
2. De inbrenger stelt een vraag waar hij/ zij wil dat erover mee gedacht wordt.
3. Wissel ideeën uit én probeer dit uit: ervaar het!
4. De inbrenger bedenkt wat hij/ zij meeneemt uit de ideeën/ ervaringen.
5. De inbrenger of iemand anders koppelt dit kort terug aan de centrale groep.

PS: Gebruik desgewenst de aanwezige materialen.

PS: Samen weten we veel 😊

Literatuurverwijzingen/ verwijzingen gebruikte visualisaties/ gebruikte websites

Boeken:

Slapende honden? Wakker maken! Arianne Struik, 2010

Therapeutische toepassingen van de polyvagaaltheorie, Stephen Porges, Deb Dana, 2018

Trauma en het lichaam, Pat Ogden, Kekuni Minton en Clare Pain, 2020

Sherborne bewegingsagogiek, Jo Daems e.a, 2012

Wiebelen en friemelen voor mensen met een verstandelijke beperking, Thoonsen & vd Gaag, 2021

Artikelen:

Embedded Relational Mindfulness in Child and Adolescent Treatment, Pat Ogden en Bonnie Goldstein, 2017

EMDR therapy and Sensorimotor Psychotherapy with Children, Pat Ogden en Ana M. Gomez, 2012

Infant Mental Health en psychomotorische therapie, Rene de Weerd en Anouk Tolboom

De prikkelwaaier: zintuiglijke prikkelverwerking uitleggen, 2023, M. Thoonsen, A. Rietman en MC vd Gaag

Websites:

www.stichtingfloorplay.nl

www.sensorimotorpsychotherapy.nl

www.7zintuigen.nl